

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2028

Kunnanhallitus 17.11.2025 § 193
290/02.02.00/2025

Julkinen

Valmistelija Talouspäällikkö Ilpo Huurinainen

Asian tausta Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava sitten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan myös pitkällä aikavälillä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarviossa otetaan huomioon tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvioesityksessä 2026 toimintatuotot (sisäiset ja ulkoiset) ovat laskemassa vuoden 2025 talousarviosta 9,1 %, noin 0,8 milj. euroa, joka johtuu pääasiassa tilavuokrien vähentymisestä sekä metsänmyyntitulojen pienentymisestä. Toimintakulut ovat noin 19,20 milj. euroa (sisäiset ja ulkoiset), kun ne vuoden 2025 talousarviossa olivat noin 18,75 milj. euroa, jossa kasvua 0,36 milj. euroa, 1,9 %. Kasvu johtuu pääasiassa henkilöstökulujen ja TE-palvelun kulujen kasvusta.

Henkilöstökulut kasvavat 3,8 % vuoden 2025 talousarvion 8,1 milj. eurosta 8,4 milj. euroon. Tähän vaikuttaa työehtosopimusten mukaiset korotukset sekä valtakunnallinen sivukuluprosenttien korottaminen. Palvelujen ostot vähenevät TA2025 luvusta 0,15 milj. euroa, 2,4 %. Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat pysyvät lähes edellisen vuoden tasolla 1,7 miljoonassa. Avustukset (+4,8 %) ja muut kulut (+8,3 %) kasvavat noin 0,18 milj. euroa. TE-palvelujen kunnan maksuosuudet kuuluvat Avustukset ryhmään. TE-palvelun kulujen kasvu johtuu pääasiassa kasvaneesta sekä pitkittyneestä työttömyydestä aiheutuvasta kunnan maksuosuuksien kasvusta.

Toimintakate on 2026 talousarvioesityksessä heikentymässä 11,2 % 1,1 milj. eurolla sekä toimintatuottojen vähentymisen että kustannusten lisääntymisen vuoksi. Toimintakatteen esitetään 11,39 milj. euroa (TA 2025 18,84 milj. euroa). Kunnanhallitus asetti toimintakatetavoitteeksi 10,7 milj. euroa jakokouksessaan 29.9.2025 § 154. Esitettävä toimintakate on n. 0,6 milj. euroa heikompi kuin asetettu tavoite. Vuokratulo-odotuksien osalta ei ole kirjattu muutoksi em. hetken laskelmiin.

Vuodelle 2026 veroprosentit säilyvät ennallaan ja Kuntaliiton veroennusteeseen perustuen verotuloja arvioidaan kertyvän kokonaisuudessaan arviolta n. 9,24 milj. euroa. kunnan tuloverokertymän ennakoidaan kasvavan noin 0,5 milj. euroa.

Valtionosuuksia ennakoidaan kertyvän vuonna 2026 noin 2,6 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarviossa valtionosuudet ovat noin 2,8 milj. euroa.

Vuodelle 2026 valtionosuus vähenee, koska mm. kunnan väestömäärä laskee, väestörakenne muuttuu ja TE-palvelun rahoitukseen saatava valtionosuus vähenee kustannusten noususta huolimatta. Rahoitustuottojen ennakoidaan pysyvän edellisen talousarvion tasolla.

Vuosikate on talousarvioesityksessä 0,86 milj. euroa (TA 2025 1,61 milj. euroa) ja poistot 1,50 milj. euroa (TA 2025 1,60 milj. euroa), joten vuosikate ei ole riittävä poistojen kattamiseen. Tilikauden tulos muodostuu esityksessä 0,64 milj. euroa alijäämäiseksi.

Talousarvioesitystä esitellään tarkemmin kokouksessa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus käy alustavan keskustelun vuoden 2026 talousarviosta sekä taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2028 ja antaa viranhaltijoille ohjeet jatkovalmisteluun.
Sovellettavat säädökset	Kuntalain 39 § ja 110 §
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin ja kunnanhallitus jatkaa talousarvion käsittelyä seuraavassa kokouksessaan 24.11.2025.